

In memoriam

Dr. Alföldi László

1928–2015

ALFÖLDI László 87 évet élt. Tudományos-szakmai tevékenysége az életpálya túlnyomó részét kitöltötte, munkássága egy sokoldalú, termékeny és jelentős hatású hidrogeológus szakember életművét hagyta ránk. Egyaránt sikeres volt gyakorlati területen, tudományos kutatásokban, kutatási projektek és intézmények szervezésében, irányításában valamint az oktatásban. Megbízatai a külföldi kútfúrasi munkák sikeres helyszíni vezetésétől vállalati majd tudományos kutatóintézeti igazgatói pozícióig, később ágazati főhatóság főosztályvezetői beosztásig, akadémiai tudományos bizottság elnöki tisztségéig terjednek. Oktatási tevékenységét címzetes egyetemi tanári kinevezés jelzi. Alapvetően a hidrogeológia szakkérdései álltak érdeklődésének a középpontjában, de a kapcsolódó területek (geológia, bányászat, hidrológia, földrajztudomány) területén is maradandót alkotott. Tudományos eredményei alapján elnyerte az MTA Földtudományok Doktora címet.

Sohasem volt népi kollégista, származása és nyílt stílusa miatt mégis a „fényes szellők” generáció jellegzetes alakjának tekintették, s ezt ő vállalta is. Nemigen voltak politikai ambíciói, mégis a politika, illetve a megélt történelem kényszerítette többszöri újrakezdésre. A hazai víz-és környezetföldtani kutatás szerencséje, hogy végül a vízgazdálkodási ágazatban bizonyíthatta rátermettségét. Mi, akik részben tanítványai, a VITUKI-ban pedig közeli munkatársai lehetünk, a köré szerveződött tudományos műhely tagjaiként mindig tisztelni fogjuk munkásságát és a szakmát egész életében fiatalos lendülettel művelő személyiségét.

1928. szeptember 23-án született a Szabolcs-Ung megyei Tiszadob községben, tősgyökeres kálvinista földműves családban, ALFÖLDI Lajos és APRENDEK Margit második

fiaként. A helyi elemi iskola befejezése után kollégistaként felvételt nyert a nagy múltú Debreceni Református Gimnáziumba. 1943-ban az Országos Középiskolai Táj- és Népkutató Pályázaton „Halász élet a Tiszán” c. dolgozatával díjat nyert; az ezt tanúsító oklevelet RÓNAI András, a Teleki Pál Tudományos Intézet igazgatója írta alá. 1944 tavaszán a család Miskolcra költözött, ahol bátyjával együtt a Lévai József Református Gimnáziumban folytatták tanulmányaikat. A háborús és újjáépítési időszakban maradandó élményt a Bükk hegységi kirándulások, múzeum- és ásatás-látogatások jelentettek számára, legtöbbször a cserkész-vezető és amatőr régész SÁGI orvosdoktor társaságában.

Az akkor már orvostanhallgató bátyja Budapesten a tudományegyetem helyett az Állatorvosi Főiskolára irányította, 1948 őszén átjelentkezett a Pázmány Péter Tudományegyetemre szabad bölcsésznek. GRÓH professzornál kémiát, VADÁSZ Elemérnél általános földtant, MAURITZ Bélánál közzettant tanult, de hallgatott tengertant, geomorfológiát, antropológiát és csillagászati előadásokat is. Szabad idejében bekapcsolódott a Természettudományi Társaság munkájába. MEIZEL János, VADÁSZ professzor akkori tanársegédje tudományos ismeretterjesztő előadónak is beszervezte; a második félév végén pedig még egy bentlakásos csillagászati tárgyú továbbképzésen is részt vett.

Az 1949. évi egyetemi reform során megalakult az Eötvös Loránd Tudományegyetem, megszűnt a szabad bölcsészet; viszont korábbi fő tantárgyai alapján ALFÖLDI László a Természettudományi Kar geológus szakának másodikéves hallgatója lehetett. Az így egybeszervezett évfolyamok a közös foglalkozások, kirándulások és barlangi túrák révén váltak közösséggé. Az esti programokból viszont ő

maga kimaradt, mivel elvállalta a TiT Gellért-hegyi Uránia Csillagvizsgálójának vezetését. Ez három évig délutáni rendszeres népszerűsítő előadások tartását, esti távcsöves bemutatókat és amatőr csillagászati klubok szervezését jelentette, némi fizetés és ingyen használható lakoszoba ellében. 1951-ben kötött házasságot BALKOVICS Kornéliával, aki közben a BME elektromérnöki hallgatójaként Miskolcra egy pesti leányszállóba került. Néhány hónap múlva közvetítők útján sikerült közös lakáshoz is jutniuk a Vágóhíd utcához közeli egyik háztömbben.

Geológusi diplomája átvétele után a közoktatási miniszter 1952. július 1-től kötelező szakmai gyakorlatra segéd-előadóként az Országos Tervhivatal Bánya-energiaügyi Főosztályára irányította. Az állását 3 hónapos tartalékos tiszti kiképzése és alhadnagyi kinevezése után, októberben foglalta el, professzorának fia, VADÁSZ Zoltán bányamérnök főosztályvezető mellett. Az OT elnöke, VAS Zoltán külön rendelkezéssel elintézte, hogy a bányászati főosztály bármelyik terepi kiszállásán részt vehet, ha jut neki hely a kocsiban; ilyenkor szabadon kószálhat bányákban vagy fúrásoknál, sőt még havi két „kutatói szombatot” is engedélyezett neki. Az elnöki ígéret jóvoltából bejárhatta az ország összes bányavállalatát, megismerhette a különféle fejtési rendszereket. Főként a borsodi szénmedence bányáiban volt alkalma a vājvégeken mikrotektonikai méréseket végezni a fejtési homlokok kedvező kialakítása céljából. Olyan telepítési megfigyelésekre is alkalma nyílt, amelyeket később a Földtani Közlönyben publikálhatott. 1952–53-ban jelentek meg az első ismeretterjesztő jellegű dolgozatai is.

Kezdetben megfigyelőként, később a Távlati Tervezési Főosztály vezetőjeként, az OT képviselőjeként részt vett minden olyan ágazati egyeztetésen, amely az ásványi nyersanyagok kutatási, feltárási és kitermelési kérdéseire kapcsolódott; személyesen megismerte a bányavállalati, fúróvállalati és kutatóintézeti igazgatókat. 1955. szeptember 27-én HIDAS István, a minisztertanács elnökhelyettese kinevezte az Országos Földtani Főigazgatóság keretein belül felállított Országos Ásványvagyon Bizottság Kőszénkészlet Szakbizottsága, illetve a Földtani Tanács tagjává. Tagja lett a Geológiai Állami Kormánybizottságnak, valamint a KGST Földtani Együttműködési Bizottság magyar tagozatának. A nehézipari miniszter közben a Bányászati Műszaki Kollégium tagjává is kinevezte és kitüntette „A bányászat kiváló dolgozója” címmel. Ezekon kívül még több kisebb-nagyobb bizottságba és munkacsoportba is delegálták, sok esetben csak formálisan, a tudta nélkül. Tervhivatali működésének legfontosabb, maradandó eredményének a perspektivikus kutató-fúrások intézményének bevezetését tartotta, amelyekhez HETÉNYI Zoltánnal (a későbbi pénzügyminiszterrel) együtt sikerült külön költséghelyet is biztosítani.

BESE Vilmos, az OFF főigazgatója teljesen váratlanul, az 1956. augusztus 14-i keltű, 197. sz. Főigazgatói Rendeletével, 1956. szeptember 1-i hatállyal a Magyar Állami Földtani Intézet igazgató-helyettesévé nevezte ki; FÜLÖP Józseffel, addig az ELTE Földtani Tanszékén dolgozó évfolyamtársával együtt. (Egyidejűleg új igazgató is került a MÁFI élére.) A kinevezés, az új feladatoknak való meg-

felelés kényszere miatt kezdetben nem érzékelte az egyre élénkebb közéleti változásokat.

A forradalmi események idején konfliktusba került az MDP párttitkárral, valamint a személyzeti osztályvezetővel, akik később feljelentették. Ennek hatására visszaadta MDP tagkönyvét.

A korábbi miniszterelnök-helyettestől kapott kinevezéseket már 1957. február 12-én visszavonták. Az OFF főigazgatója felmentette a KGST Együttműködési Bizottság magyar tagozatának tagsága alól, majd sorra a legtöbb bizottsági tagságát is megszüntették (az OÁB szén-tagozatát kivéve). Ezek után 1957. május 2-án írott levelében szakmai indokolással lemondott és felmentését kérte az igazgató-helyettesi megbízásról is, amit 1957. június 1-i hatállyal fogadtak el és a MÁFI tudományos munkatársának sorolták át. Először még a MÉV uránbánya vállalat megrendelésére vállalt több ezer vékonycsiszolat feldolgozására létrehozott munkacsoport vezetését látta el, majd a térképszerkesztő osztályra osztották be.

Még 1957 tavaszán kapott felkérést BESE Vilmostól, az OFF főigazgatójától az akkor szerveződő mongóliai vízkutató expedícióba hidrogeológusnak, amit az év végén — többszöri sürgetésre — elfogadott. Az első 8 hónapos kiküldetést 1958. március első napjaira tervezték, s a kiutazás előtti délutánon tartalékos tiszti katonakönyvének leadása céljából kereste fel a helyi Honvéd Kiegészítő Parancsnokságot. Akkor és ott tudta meg, hogy időközben lefokozták, anélkül, hogy bármiféle katonai bíróság elé állították volna. Moszkvába és Mongóliába való kiutazását nem merték megakadályozni, de csak jóval később tisztázódott; hogy egy „túlságosan éber” vezérkari tiszt önkényes döntése fosztotta meg a rangjától.

Az első expedíciós élményei a „Szomjazó sivatag” c. ifjúsági könyvében olvashatók, amelyet közvetlenül utána, a téli szünetben írt meg. Második alkalommal már családjával együtt utazott ki, László fia az ulanbátori orosz követségi iskolában kezdte tanulmányait. A két idényben lemélyített 35 fúrás mindegyike szolgáltatott vizet. A harmadik szezont Zsófia lánya születése miatt nem vállalta, viszont az utódja által (a helyi igények szerint) kitűzött fúrások többsége meddő lett. Emiatt a negyedik ciklusra is őt hívták vissza, s akkor ismét produktív kutakat tudtak telepíteni. Mongol kormánykitüntetéséhez viszont a MÁFI igazgatója nem járult hozzá. Itthoni, intézeti munkáját kevésbé akadályozták, néhány kisebb publikációja is megjelenhetett MÁFI kiadványokban és a Földtani Közlönyben, de hosszabb feladatokat nem bíztak rá, a távolléteire hivatkozva.

Sivatagi tapasztalatait doktori értekezésében foglalta össze, 1961 márciusában avatták az ELTE-TTK egyetemi doktorává. A lefolyástalan területek üledékföldtani, illetve vízföldtani jellemzőire vonatkozó tanulmányai 1962-ben a Földtani Közlönyben és a Hidrológiai Közlönyben jelentek meg; a fejlődő országok megsegítésére Genfben rendezett UNCTAD konferencián pedig „Water prospecting in Desert Region” c. saját és két társszerzővel közös másik dolgozattal szerepelt a magyar tudományos ENSZ-delegáció tagjaként, MOSONYI Emil és LÁSZLÓFFY Woldemár vezető VITUKI-s

kutatókkal együtt. A MÁFI akkor kiadott Magyarország Vízföldtani Atlaszának külföldi bemutatására is ott került sor. A még fennálló Vízföldtani Osztály keretében ALFÖLDI László készítette el a budapesti termálkarszt állapotértékelése alapján a népligeti hévízkutató fúrás kitzési szakvéleményét 1963-ban, amit később „*Budapest hévízkutatói kérdései*” címmel publikált a Vízügyi Közleményekben.

A vízügyi ágazat átszervezése során a VITUKI-ban ekkor alakult meg a III. Felszínalatti Vizek Főosztályán a III/3. Mélységi Vízkutatási Osztály az OFF-től áthelyezett BÉLTEKY Lajos vezetésével. 1964. január 1-től tudományos főmunkatársként kapcsolódott be a hévízkút kataszterek fejlesztési és a tiszakécskei geotermikus anomália kutatási munkálataiba. LIEBE Pál geológus technikust (a későbbi mérnök kutatót) ekkor vette fel maga mellé. Az osztály kutatóinak a perspektivikus hévízkutató fúrások művezetési és műszaki ellenőri feladatait is el kellett látniuk. Az 1888 m-ig lemélyített Népliget-1. (Bp.X/88) fúrás irányításán kívül ő lett annak a Tápé községi MgTSz-kútnak a műszaki ellenőre is, amely elsőként tárta fel az algyői kőolaj-előfordulást. (A fúrómester a rétegnytáshoz nem őt, hanem a televíziót hívta ki.) Ekkoriban már ismét meghívták az Országos Ásványvagyon Bizottság üléseire, ahol visszautasíthatatlan ajánlatot kapott az újonnan szerveződő Országos Földtani Kutató Fúró Vállalat főgeológusi állására 1965. január 1-től. Ezt azzal a kikötéssel vállalta el, hogy abban az évben még másodállású kutató is maradhatott a VITUKI-ban, különös tekintettel az országos és a budapesti hévízkút kataszterek szerkesztési munkálataira. (A „*Budapesti hévizei*” c. 1968. évi kiadványban külső szerzőként is szerepelt.)

A három vidéki fúróvállalat összevonásával kialakított OFKfV-t az akkor kezdődött új mechanizmus kísérleti nagyvállalatának jelölték ki azzal a feladattal, hogy a kezdeti 8–9 millió forintos veszteséget egy év alatt tegyék nyereséssé. Ennek érdekében a főgeológusnak egy ideig a Miskolci Üzemvezetőség irányítását is vállalnia kellett. A fúróbrigádoknak megígért és kifizetett nyereségmegosztás és sikeres műszaki fejlesztések révén már a második évben 10 milliós nyereségre tettek szert. A kísérlet túl jól sikerült: a fúrások jövedelme csaknem megkétszereződött, így a bérkiáramlást csak szabadságolásokkal tudták csökkenteni, mert a várható további teljesítménynövekedés mellett csökkenteni kellett volna a berendezések és a brigádok számát is. A hatékonyság növekedése más kísérleti vállalatoknál is 20–30%-os létszámfőnökséget ígért és az ösztönzők visszafogásához vezetett, az egyes fúrós cégek fokozódó konkurenciaharca mellett.

Külföldi vállalkozásokkal, koncessziószerzéssel és leányvállalatok alakításával kívántak segíteni a bányászat és a kutatás nehézségein a Geological Mining Corporation (Földtani és Bányászati Rt.) 1969. évi megalapításával. ALFÖLDI László áthelyezéssel az új részvénytársaság műszaki igazgatóhelyettese lett. Közel hároméves működése alatt a GEOMINCO kútfúró részleget telepített Libanonba, rézércet kutattak Jordániában, külszíni rézbánya koncessziót szereztek és egy ércdúsítót építettek Cipruson, amelyeknek próbüzemét viszont a Ciprusi Török Köztársaság

megalakulása félbeszakította. 1965 utáni vállalatvezetői munkái mellett a tudományos tevékenysége sem szünetelt. 1972-ig, az MhFT társelnökévé választásáig további 9 magyar és 2 angol nyelvű publikációja jelent meg Tiszakécske és Budapest hévizeiről, a műegyetemi mérnökgeológiai szakmérnöki képzés keretében pedig meghívott előadóként vízföldtani oktatót (LORBERER Árpád vízépítő mérnök is posztgraduális hallgatója volt); előadásainak anyaga 1971-ben „*Hidrogeológia*” címmel a Tankönyvkiadónál jelent meg. A könyvnek köszönhetően STELCZER Károly, a VITUKI igazgatója 1972 nyarán meghívta a III. Felszínalatti Vizek Főosztálya vezetőjének (a nyugdíjba vonuló HRIG Dénes utódjával), amit ő azzal a feltétellel fogadott el, hogy 1972. november 1 után egy ideig még félállásban a GEOMINCO-nál is dolgozhatott. (LORBERER Árpádot még 1972. április 1-ével helyezték át a KÖTUKI-ból a VITUKI III/3. Osztályára egy későbbi algériai expedíció kijelölt tagjának, ami utóbb meghiúsult. Valószínűleg nem maradt volna a VITUKI-ban, ha nem a tanára lett volna az új főosztályvezető.) 1973-tól az ELTE-TTK Alkalmazott és Műszaki Földtani tanszéke is alkalmazta meghívott előadóként.

Az 1972–1976 közötti főosztályvezetői és kutatói tevékenysége mind a saját munkássága, mind pedig a munkatársai számára kiemelkedően sikeres volt. Irányítása mellett először a kutatói kollektíva (vidéki kollégák bevonásával) a világon először felmérte Magyarország felszínalatti vizeinek környezeti állapotát, veszélyeztetettségét és javaslatokat dolgozott ki a vízkészletek szennyeződés elleni védelmére. Az eredmények hazai visszhangja eléggé mérsékelt, sőt néhol (pl. a mező- és erdőgazdasági körökben) ellenséges is volt. Viszont az angol nyelvű publikációja alapján beválasztották az UNESCO akkor alakult 7 tagú munkabizottságába és részt vett az „*Aquifer Contamination and Prevention*” c. kiadvány szerkesztésében is. Az újabb feltárások és észlelési adatok alapján a Mélységi Vízkutatási Osztály kutatóival (korábbi társszerzőivel) együtt készítette el a Tiszakécske térségi geotermikus anomália részletes felülvizsgálatát, amelyet az 1976. évi „*Hydrogeology of great sedimentary basins*” c. budapesti IAH–IASH konferencián ismertettek.

Az OÁB szén-szekciójának elnökeként is sokat foglalkozott a bányászati víztelenítések környezeti hatásaival. Aktuális érvelése: „*Az adathiány az elméletek melegágya*” néha még a döntéshozókra is hatott. Ennek köszönhető a „*Hideg és meleg karsztvizek összefüggése, különös tekintettel a bányászat víztelenítési törekvéseire*” c. kutatási témánk sokoldalú vizsgálatsorozata. A középhegységi főkarsztvíztároló rendszer Móri-árokotól a Zagyva völgyéig terjedő ÉK-i részeinek komplex földtani és vízföldtani feldolgozása során kiemelten foglalkoztunk Budapest termális karsztvíz-előfordulásainak állapotváltozásaival, a hévizek áramlási és nyomásviszonyaival, vízminőségi és vízkör-jellemzőivel. A tároló működési mechanizmusára és a bányavízemelések környezeti hatásaira vonatkozó publikációink gyakran vitákat kavartak, de ALFÖLDI László. „*hidraulikus vezérlésű geotermikus áramlási rendszer*” modellje ma már sokoldalúan igazoltnak tekinthető.

1976-ban a VITUKI addigi 7 kutatási főosztályából 4 intézetet szerveztek. Az új Vízrajzi Intézet igazgatójának GODA Lászlót, a Felszíni Vizek addigi főosztályvezetőjét választották. ALFÖLDI László csak igazgató helyettes lehetett, még a tanácsaira sem tartottak igényt. Ez viszont lehetővé tette, hogy 1977-ben megnyerje a Központi Földtani Hivatal jelíges pályázatát „*A geológia szerepe a környezetvédelemben*” témakörben, az UNESCO munkabizottság tagjaként pedig részt vegyen a felszínalatti vizek olajszennyeződése tárgyú konferencián a „*Movement of Oils in Groundwater and in Rocks*” c. előadással. 1978-ban a „*Budapesti hévizek*” c. értekezéssel elnyerte a földtudományok kandidátusa címet. Azt pedig, hogy kutató- és szerzőtársait szakmai tanácsokkal továbbra is segítse, igaztalan támadásoktól megvédje, senki nem tilthatta meg. (Az 1978-tól kiadott 1:200 000-es karsztvízszinttérképek alap-konceptiója, információ-igénye is tőle származott, neki köszönhető, hogy a KFH elnöke finanszírozóként jóváhagyta a Kvzs-1. karsztvízszintészlelő fúrásnak a VITUKI telephelyén történő lemélyítését.) Igazgató-helyettesi megbízása 1979. december 31-ig tartott, azután ezt a posztot mindegyik intézetnél megszüntették.

1980 januárjában az Országos Vízügyi Hivatal újonnan alakult Tudományos Kutatási és Műszaki Fejlesztési Főosztályának vezetőjévé nevezték ki, eléggé kényes feladatokkal. Első témája a Balaton rohamos eutrofizációjával kapcsolatos vízügyi kutatások megszervezése volt LÁNG István MTA főtitkár 10 pontos programjával egyeztetve. Legnehezebb feladatának a vízrajzi szolgálat decentralizációja bizonyult, amelynek során az észlelőhálózatokkal együtt kb. 300 főt helyeztek át a VITUKI-ból a vízügyi igazgatóságokhoz. Reá hárult a dél-alföldi ivóvízbázisok arzénos szennyezettségének nyilvánosságra hozása, a paksi atomerőmű időszakos vízhiányának elhárítását célzó vízügyi beavatkozások irányítása, de az északkelet-dunántúli „eocén szénbányák” vízemeléseinak környezeti hatásaival kapcsolatos, 1965-től fokozódó vitáktól sem szabadulhatott.

Közben egy újabb átszervezés során összevonták a kutatási és a vízgazdálkodási főosztályokat, s így ő lett az OVH legnagyobb felelősséggel terhelt és kényszerűen a sajtóban is legtöbbet szereplő főosztályvezetője — éppen a Bős-Nagymarosi Vízerőműrendszerrel kapcsolatos belpolitikai és nemzetközi környezetvédelmi viták éleződése idején. 1982-ben a Nemzetközi Rendszerelemzési Intézet (IIASA) önálló kiadványaként jelent meg „*Hydrogeological Aspect of Groundwater Nitrification*” c. tanulmánya, majd 1983-ban az Európai Gazdasági Bizottság felszínalatti vizek védelmével foglalkozó athéni szeminárium alelnökévé választották. Az MhFT társelnöki tisztét 1986-ig töltötte be.

A VITUKI akkori főigazgatója, KOVÁCS György betegsége miatt visszavonult, utódja pedig pályázat útján 1985. június 1-től, 5 éves időtartamra ALFÖLDI László lett. Az új vezetőtől elvárták, hogy a VITUKI gazdálkodását állítsa át a piaci körülményekre — a nemzetközi tudományos színvonal megtartása mellett. Ehhez maga választhatta meg a helyetteseit is. Az intézetben 15–20 fős kutatási tanácsot szerveztek a legfontosabb kérdések megvitatására, évente

kétszer pedig össz-kutatói értekezletet tartottak. Az akkor alakult Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Minisztérium 1986-tól már nem finanszírozta a VITUKI kísérleti és tájfellemző területeit, emiatt ezek többségét eladni vagy megszüntetni kényszerültek. A piaci működésre való átállás viszont olyan jól sikerült, hogy egy új környezeti-vízminőségi intézet (csúcslaboratórium) létesítését kezdeményezhették, a várható építési költségeiből 20 MFT-ot is felvállalva. Egy új mérőhajót is vásároltak, amelyet az akkor legkorszerűbb műszerekkel szereltek fel. Legfontosabb fejlesztésként a VITUKI összes fiatalabb kutatóját ellátták személyi számítógépekkel, biztosítva számítástechnikai továbbképzésüket. A szerződéses munkavállalások, szigorú határidők miatt viszont a kutatási témák megvitatására ritkábban került sor, a szakmai színvonal fenntartása is egyre nehezebb lett. KOVÁCS György halála után az MTA Hidrológiai Tudományos Bizottsága elnökének őt választották, ezt a tisztséget négy cikluson keresztül ismételtelen elnyerte.

1985-ben felkérést kapott a finn vízügyi szolgálat igazgatójától a Kuopióban megrendezésre kerülő nemzetközi mikrobiológiai szimpóziumon előadásra, amelyet „*State of Art Report Groundwater Microbiology Programs and Biological Treatment*” címmel tartott meg. Ennek teljes anyaga megjelent a Water Science and Technology folyóiratban, rövidített magyar változata pedig a Hidrológiai Közönyben. 1988-ban az életművét összefoglaló téziseit „*Felszínalatti vizek védelmének hidrogeológiai alapjai 1958–1988*” címmel nyújtotta be a TMB-nek és megvédésük után elnyerte a földtudományok doktora címet. Az akkor alapított Kossuth és Széchenyi Bizottság Bányászati és Földtani Albizottsága munkájában való részvételre miniszterelnöki felkérést kapott NÉMETH Miklóstól, tagsága 1997. július 27-ig tartott. A szakmai közvélemény és a „zöldek” számára emlékezetesebb volt, hogy az egyre inkább hisztérikussá vált Bős-Nagymaros vitában fórumot biztosított minden szakmai jellegű nézet ütköztetésére. (Ezzel a gesztussal sem lehetett helyrehozni a minisztérium 1987. évi, a témával foglalkozó kutatók sajtónyilatkozat-tiltásából származó hitelességi veszteségeket, a demagógia terjedését.)

Főigazgatói megbízatása 1989. december 31-én járt le, véglegesen 1990. június 30-án ment nyugdíjba, de továbbra is aktívan részt vett a kutatásban és a tudományos közéletben. 1991-ben jelent meg a Magyar Tudomány c. folyóiratban LIEBE Pál és OTTLIK Péter társszerzőkkel közös vitacikke „*Hasznosítható-e a geotermikus energia Magyarországon?*” címmel. „*A felszínalatti vizek genetikájának, hidraulikai kapcsolatainak vizsgálata hidrogeokémiai, izotóp-hidrológiai és genetikai módszerekkel*” c. témájához OTKA-támogatást nyert még 1990-ben, amit 1992-ben a „*Szennyeződés vándorlása felszínalatti vizekben (kisminta)*” c. újabb OTKA témával egészíthetett ki. Az így szerzett ismeretek alapján OLÁH Jánossal és PÓKA Terézzel közösen vizsgálták a biológiai aktivitás szerepét a szentendrei-szigeti kavicsos ivóvízadó képződményekben; eredményeiket 1995-ben publikálták a Hidrológiai Közönyben. 1994-től a Soproni Egyetemen is oktatott hidrogeológiát, az ELTE-TTK-nak címzetes egyetemi tanára lett. 1997-ben az

Akadémia c. lap felkérésére írta meg az MTA reformjával kapcsolatos elképzeléseit, amit a szerkesztőség „*Lassan a testtel*” címmel jelentetett meg. 1998-ban megkapta az MHT KVASSAY Jenő-díját, 1999-ben közölte az Ezredforduló c. kiadvány „*A vízgazdálkodás jelenének, jövőjének kérdőjelei*” c. tanulmányát. A 2002. évi Magyar Tudománytár I. kötetében „*A felszíni és felszínalatti vizek*” c. fejezet is az ő munkája. Ebben az évben tüntették ki a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével, novemberben pedig kiemelkedő tudományos életműve elismeréseként az MTA elnöksége Eötvös József koszorút és „Laureatus Academiae” címet adományozott számára. 2003-ban megkapta az MHT VITÁLIS Sándor szakirodalmi nívódíját.

2003-ban jelent meg „*Gondolatok az éghajlatváltozás hidrológiai, vízgazdálkodási vonatkozásairól*” c. tanulmánya, 2006-ban neki ítelték az MhFT VITÁLIS István tudományos díját. NAGY István és SCHWEITZER Ferenc társszerzőkkel foglalkozott a Tisza árvédelmi kérdéseivel, a hullámtér feltöltődésével, az övzátányok kialakulásával és szerepével. 2007-ben KAPOLYI László és CSEPREGI András társszerzőkkel közösen publikálták a „*Bányászati karsztvízszint-süllyesztés a Dunántúli-középhegységben*” c. könyvet. Utolsó hévízes témájú munkájaként 2008-ban SZÉKELY Ferencsel közösen készítette el „*A Nagykáta B-42 hévízkút*

állapotának értékelése” c. kéziratos elemző tanulmányt. A közös munka során a szerencsés szerzőtárs közvetlenül tapasztalhatta, hogy megállapításaiban ötvöződnek a korai terepi kútfúrési és kútkiképzési gyakorlati ismeretek valamint az életpályát betetőző koncepció a hévízáramlási rendszerekről.

Önéletrajzában fontosnak ítélte számos, publikációval nem dokumentált szakmai-tudományos tevékenységét is. Ezek közül megemlíti a Gellért téri metróállomás helyének kijelölésével, valamint a Duna alatti íves vonalvezetés kialakításával kapcsolatos közreműködését. 1990 után a Vízgazdálkodás-tudományi, Hidrológiai Tudományos, Mezőgazdasági Vízgazdálkodási és az Akkreditációs Bizottság mellett több MTA elnöki ad hoc bizottságnak is tagja lett (Aszálybizottság, a Balaton vízpótlási javaslatait véleményező elnöki bizottság). Elnöki felkérésre véleményezte a Vásárhelyi-terv megvalósításáról szóló, valamint a Duna-Tisza közti hátság fejlesztésével foglalkozó törvénytervezetet. Az MTA Földtani Tudományos Bizottság Hidrogeológiai Albizottságának tiszteletbeli tagja volt. Egészsége a 1990-es évek végétől többször megromlott, de betegségei alkotó tevékenységét csak a legutolsó hónapokban korlátozták. 2015. május 5-én Budapesten hunyt el.

SZÉKELY Ferenc, LORBERER Árpád, LIEBE Pál

DR. ALFÖLDI László nyomtatásban megjelent publikációi

1952

ALFÖLDI L. 1952: A Szovjetunió ásványi nyersanyagkincsei. — Természettudományi Társaság, Budapest. 18 p.

1953

ALFÖLDI L. 1953: Hegységek keletkezése és pusztulása. — Művelt Nép, Budapest. 46 p.

1959

ALFÖLDI L. 1959: Új limnikus barnakőszéntelep (VI.) a borsodi barnakőszénmedence Ny-i határterületén. — *Földtani Közlöny* **89/3**, 308–309.

ALFÖLDI L. 1959: Abráziós diszkordancia nyomai a sajtóvölgyi barnakőszéntelepek fedőjében. — *Földtani Közlöny* **89/2**, 125–132.

1960

ALFÖLDI L. 1960: *A szomjazó sivatag (Góbi sivatag)*. — Mátra Kiadó, Budapest. 206 p.

ALFÖLDI L. 1960: Magyar vízkutatók a Góbiában. — *Természettudományi Közlöny* **4 (91) / 6**, 249–251.

1961

ALFÖLDI, L. 1961: Problèmes sédimentologiques des territoires privés d'écoulement. — *Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése*, **1961/2**, 288–289.

ALFÖLDI, L. 1961: Sedimentologičeskie voprosy besstočnyh oblastej. — *Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése*, **1961/2**, 289–290.

1962

ALFÖLDI L. 1962: A mongóliai vízkutató expedíció néhány tapasztalatáról. — *Hidrológiai Tájékoztató* **2/1**, 33–34.

ALFÖLDI L. 1962: Lefolyástalan területek vízföldtani kérdései a Mongol Népköztársaság sivatagai és félsivatagi területein. — *Hidrológiai Közlöny* **42/3**, 233–240.

1963

ALFÖLDI, L., ILLÉS, GY. & KESSLER, H. 1963: Water prospecting and water supply. — *United Nations conference on the application of science and technology for the benefit of less developed areas. Agenda Item: A.3.1.*, 9 p.

- ALFÖLDI, L. 1963: Water prospecting in desert regions. — *United Nations conference on the application of science and technology for the benefit of less developed areas. Agenda Item: A.3.3.1.*, 8 p.
- ALFÖLDI L. 1963: Városlőd környéki meszes konglomerátum-összlet rétegtani kérdései. — *Probleme s stratigraphiques d u complexe d e congloméra t calcaire dans les environs d e Városlő.* — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1960, évről*, 21–33.
- ALFÖLDI L. 1963: Az „Urántartalmú érc- és széntelepek” c. cikkhez. — *Természettudományi Közlöny* 7 (94) / **12**, 567–568.
- ALFÖLDI L. 1963: *Kővilág.* — Búvár könyvek 34. sz. Móra Ferenc Könyvkiadó, Budapest. 1–133, 51 ábra.
- ALFÖLDI, L. 1963: A organização mais favoravel das expedições destinadas a' pesquisa d'agua no subsolo — *Vízutató expedíciók optimális szervezete* — *Revista Tecnica Sulamericana* (Rio de Janeiro) **22**, 258, 1–28.
- ALFÖLDI, L. 1963: O novo método hungaro para determinar redimento máximo dos poços — Új magyar módszer a maximális vízhozam megállapítására. — *Revista Tecnica Sulamericana* (Rio de Janeiro), **22**, 259, 36–38.

1964

- ALFÖLDI L. 1964: Lefolyástalan területek üledékföldtani kérdései. — *Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése 1961/2*, 271–290.

1965

- ALFÖLDI L. 1965: Mélyfúrású kutak vizsgálata és a vizsgálatok tapasztalatainak felhasználása a vízgazdálkodásban. — *Vízügyi Közlemények* **47/1**, 42–54.
- ALFÖLDI L. 1965: Budapest hévízkutatói kérdései. — *Vízügyi Közlemények* **47/3**, 304–327.
- BÉTEKY L., ALFÖLDI L., KORIM K., MARCELL F., PAPP SZ., RÉMI R., SIMON F. & URBANCSEK J. 1965: *Magyarország hévízkútjai (Hévízkút-kataszter)*. — VITUKI kiadvány. 420 p.
- ALFÖLDI L. 1965: Hévízfeltárási lehetőségek a Kisalföldön. — *In: Magyarország hévízkútjai (Hévízkút-kataszter)*, VITUKI kiadvány. 99–102.
- ALFÖLDI L. 1965: Mongol Népköztársaság (The Mongolian People's Republic). — *Földtani Kutatás* **8**, 46–49.

1966

- ALFÖLDI, L. & GÁLFI, J. 1966: Hydrogeological and geophysical investigations of a geothermal anomaly in Hungary. — *Bulletin of IASH* **11/1**, 8–23.
- ALFÖLDI L. 1966: Hévízfeltárási lehetőségek a Kisalföld középső részén. — *Hidrológiai Közlöny* **46/1**, 1–13.

1968

- ALFÖLDI L. (szerk.) 1968: *Budapest hévizei*. — VITUKI kiadvány, 365 p.
- ALFÖLDI L. 1968: A budapesti hévizek általános vízföldtani viszonyai. — *In: Budapest hévizei*, VITUKI kiadvány, 25–45.
- KERTAI, Gy., ALFÖLDI, L. et al. 1968: *Geology of the Pannonicum: oil and hydrogeology of the basin fillings*. — Hung. Acad. of Sciences, 58 p.

1971

- ALFÖLDI L. 1971: *Hidrogeológia*. — Szakmérnöki jegyzet a BME – ELTE – M. Közl. Tud. E. mérnökgeológiai képzéséhez. Tankönyvkiadó, Budapest. 182 p.

1972

- ALFÖLDI L. 1972: A Geominco Földtani és Bányászati Rt. tevékenysége — Activity of the Corporation GEOMINCO (ang. R.). — *Földtani Kutatás* **15/1–2**, 71–76.

1973

- ALFÖLDI L., ERDÉLYI M., GÁLFI J., KORIM K. & LIEBE P. 1973: Geotermikus vízáramlási rendszer Tiszakécske környékén. — *In: Felszín alatti vizek hidrológiája* — VITUKI 1973 évi Tudományos Napok III. Ülésszak anyaga, VITUKI kiadvány. 1–19.
- ALFÖLDI L. 1973: A budapesti hévizek és a Gerecse-aljai barnaszénbányászat vízföldtani kapcsolatának kérdései. — *Bányászati és Kohászati Lapok. Bányászat* **106/12**, 831–843.

1974

- ALFÖLDI L. 1974: SCHAFARZIK Ferenc emléktáblájának leleplezése. — *Földtani Közlöny* **104/2**, 240–241.

1975

- ALFÖLDI, L. 1975: Principles of hydrogeology. — *In: International Post-Graduate Course on the Principles and Methods of Engineering Geology*. M. Áll. Földtani Int., 192 p.
- ALFÖLDI L. 1975: A hidrogeológia alapelvei. — *In: International Post-Graduate Course on the Principles and Methods of Engineering Geology*. M. Áll. Földtani Int., 186 p.
- ALFÖLDI L. 1975: A budai melegforrások áramlási rendszere és kapcsolata a szénbányászat során létesített megcsapolásokkal. — *In: A szénbányászattal kapcsolatos karsztvíz-kérdések – VITUKI 1975 évi Tudományos Napok II. Ülésszak anyaga*, VITUKI kiadvány. 1–11.

1976

- ALFÖLDI L. & LORBERER Á. 1976: A karsztos hévizek háromdimenziós áramlásának vizsgálata kútadatok alapján. — *Hidrológiai Közlöny* **56/10**, 433–443.

- ALFÖLDI, L., ERDÉLYI, M., GÁLFI, J., KORIM, K. & LIEBE, P. 1976: Geothermal flow system in the Pannonian basin: Case history of a complex hydrogeological study at Tiszakécske. / Un système d'écoulement dans le Bassin Pannonien: Historique d'une étude hydrogéologique complexe á Tiszakécske. — In: RÓNAI A. (ed.): "Hydrogeology of great sedimentary basins" Conference of Budapest, May/June 1976 – Abstracts – Résumés. 120–122.
- ALFÖLDI L., ERDÉLYI, M., GÁLFI, J., KORIM, K. & LIEBE, P. 1976: Hydrological and geophysical investigations of a geothermal anomaly in Hungary II. Geothermal flow system in the Tiszakécske region. — *Hydrological Sciences Bulletin* **21/2**, 7–8.
- ALFÖLDI L. & PAPP, B. 1976: Környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok a felszínalatti vízkutatásban. — Kivonatos összefoglalás, VITUKI, 128 p.
- ALFÖLDI, L. & PAPP, B. 1976: Környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok a felszín alatti vízkutatásban. — *VITUKI Tanulmányok és kutatási eredmények* **47**, VITUKI kiadvány.
- ALFÖLDI, L. & PAPP, B. 1976: The problems of environmental protection for sub-surface waters in Hungary. — *WHO Water Quality Bulletin*, October 1976 (ang. és fr. R)
- ALFÖLDI, L. & PAPP, B. 1976: The problems of environmental protection for subsurface waters in Hungary. — *VITUKI Publications in foreign languages* **12**, Budapest.

1977

- ALFÖLDI L., SZÉKELY F., LIEBE P. & POZSGAI M. (szerk.) 1977: *Magyarország hévízkútjai (Hévízkútkataszter) III. 1970–1976.* — VITUKI kiadvány, 282 p.
- ALFÖLDI L., BÖCKER T. & LORBERER Á., 1977: Magyarország karbonátos-repedezett hévíztárolóinak hidrogeológiai jellemzői. — In: *Magyarország hévízkútjai (Hévízkútkataszter) III. 1970–1976.* — VITUKI kiadvány, 17–28.
- ALFÖLDI, L. & SIMÓ, T. 1977: La protection des eaux souterraines contre la pollution en Hongrie. — In: *Colloque National: Protection des eaux souterraines captées pour l'alimentation humaine. Rapports généraux débats synthèse. National Bureau de recherches géologiques minières – Orléans La Source, France*

1978

- ALFÖLDI L. 1978: A geológia szerepe a környezetvédelemben. — *Földtani Kutatás* **21/3–4**, 11–16.
- ALFÖLDI, L. 1978: Movement of oils in ground water and in rocks (General report). — *International Symposium on ground water pollution by oil hydrocarbons Prague, Proceedings*, 93–105.
- ALFÖLDI L. & LORBERER, Á. 1978: Megjegyzések a budapesti hévizek származásával kapcsolatban. (Hozzászólás LAKATOS Sándor tanulmányához). — *Hidrologiai Közlemény* **58/3**, 134–135.

1979

- ALFÖLDI, L., ERDÉLYI, M., GÁLFI, J., KORIM, K. & LIEBE, P. 1979: Geothermal flow system in the Pannonian basin: case history of a complex hydrogeological study at Tiszakécske / Un système d'écoulement dans le Bassin Pannonien: Historique d'une étude hydrogéologique complexe á Tiszakécske. — In: Hydrogeology of great sedimentary basins Conference of Budapest, May/June 1976. *A MÁFI Évkönyve* **59/1–4**, 717–732.
- ALFÖLDI L., DEÁK J., LIEBE P. & LORBERER Á. 1979: A középhegységi hideg és meleg karsztvízkészletek összefüggése, különös tekintettel a bányászati víztelenítési törekvéseire. — In: *VITUKI Közlemények – Proceedings – Szóbesznye* **23**, Beszámoló a Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóközpont 1976–1977 évi munkájáról, 300–317. (Orosz, angol, német és francia R. külön füzetekben)
- ALFÖLDI L. 1979: *Budapesti hévizek = Thermal waters of Budapest*. — VITUKI kiadvány, 102 p.

1980

- ALFÖLDI L. 1980: A felszínalatti vizek környezetvédelmi problémái Magyarországon. — *Fizikai Szemle* **30/4**, 135–148.
- ALFÖLDI, L. 1980: Changes in the physical conditions of aquifers due to withdrawal of large volume of groundwater. — In: *Studies and Reports in Hydrology. UNESCO, Paris*, **28**, 242–253.
- ALFÖLDI L. 1980: A felszíni és felszín alatti vizek minőségvédelme. — *Magyar Vízgazdálkodás* **20/9**, p. 21.

1981

- ALFÖLDI L. 1981: A budapesti hévizek eredete (+ angol nyelvű kivonat). — *Földrajzi Közlemények* **105** (29) **1/2**, 113–126, 126–127.
- ALFÖLDI L. 1981: A felszín alatti vizek olajszenyeződésének a problémái. — *Hidrologiai Közlemény* **61/3**, 115–121.
- ALFÖLDI L. 1981: A budapesti geotermikus áramlási rendszer modellje. — *Hidrologiai Közlemény* **61/9**, 397–403.

1982

- ALFÖLDI L. 1982: Partiszűrűsű rendszerek értelmezése. — *Magyar Vízgazdálkodás* **22/5**, 2–3.
- ALFÖLDI L. 1982: A felszín alatti vízármlások szerepe a vízkészletek megújulásában. — *MTA X. Osztályának közleményei*, **15/1–2**, 199–209.
- ALFÖLDI, L. 1982: Hydrogeological aspects of groundwater nitrification. — *IIASA Collaboration Proceeding Series, Luxemburg*.

1983

- ALFÖLDI L. 1983: A felszínalatti vizek nitrátszenyeződésének problémái. — In: *A földalatti vizek nitrátos elszennyeződésének megelőzése anket anyaga: Budapest, 1983. január 18.* A Magyar Hidrológiai Társaság Hidrogeológiai Szakosztályának és Vízellátási Szakosztályának kiadványa, 7–21.

ALFÖLDI L. et al. 1983: *Kiinduló helyzetkép természeti erőforrásainkról és azok hasznosításáról* (szerk. RÉTVÁRI L.). — Magyar Tudományos Akadémia. Földrajztudományi Kutató Intézet, 151 p.

ALFÖLDI, L. 1983: Movement and interaction of nitrates and pesticides in the vegetation cover-soil ground water-rock system, General report. — In: *International Symposium „Impact of agricultural activities on ground water”. Proceedings — Prague 1982, International Association of Hydrogeologists, Memoires 16/2, 5–35.*

1984

ALFÖLDI L.(szerk.) 1984: Országos Vízgazdálkodási Keretterv. III. fejezet. 218–497.

1985

ALFÖLDI, L. & HOMONNAY, A. 1985: Groundwater pollution in Hungary with special regard to nitrates. — In: *Contamination of Subsurface Water Resources by Nitrate. Programme on Man and Biosphere (MaB), Project 5, Workshop. Proceedings Budapest.*

1986

ALFÖLDI L. 1986: A felszín alatti vízáramlások szerepe a vízkészletek megújulásában. — *Földtani Kutatás 29/4, 3–10.*

ALFÖLDI L. 1986: A felszín alatti vizek nitrátosodása. — *Földtani Kutatás 29/4, 51–56.*

1987

ALFÖLDI, L. 1987: Groundwater microbiology: problems and biological treatment. — *International Symposium Kupio Finland. State of the art report.*

MEKIS É., ALFÖLDI L., PINTÉR J., STAROSOLSZKY Ö. & WEINBERGER-GRÓSZ 1987: A Hidrológiai Tudományok Nemzetközi Szövetsége (IAHS) 2. Tudományos Közgyűlése: Budapest, 1986. július 2-10. — *Hidrológiai Közlöny 67/2–3, 161–163.*

ALFÖLDI, L. 1987: Contamination of subsurface water resources by nitrate. Programme on Man and Biosphere, MAB, Project 5 Workshop, 25–29 November 1985 Budapest. — In: JOLÁNKAI, G. & ROBERTS, G. (eds): *Proceedings. Research Centre for Water Resources Development, 205–225.*

1988

ALFÖLDI L. 1988: A felszín alatti vizek mikrobiológiai kérdései. — *Hidrológiai Közlöny 68/3, 129–143.*

ALFÖLDI, L. 1988: STAROSOLSZKY, Ö.: Applied Surface Hydrology. — *Vízügyi Közlemények 70/2, 323–324.*

ALFÖLDI, L. 1988: Groundwater microbiologic problems and biologic treatment. — *State of the art report, Water Science and Technology.*

1989

ALFÖLDI L. 1989: *A felszínalatti vizek védelmének hidrológiai alapjai 1958–1989.* — Életművet összefoglaló Doktori Tézisek.

PÉCSI, M. & ALFÖLDI L. et al. 1989: *Magyarország Nemzeti Atlasza.* — Magyar Tudományos Akadémia. Földrajztudományi Kutató Intézet. Kartográfiai Vállalat. 395 p.

1991

ALFÖLDI L., LIEBE, P. & OTTLIK, P. 1991: Hasznosítható-e a geotermikus energia Magyarországon. — *Magyar Tudomány 36 (98) / 2, 144–157.*

1994

HANKÓ, Z., ALFÖLDI L. & STAROSOLSZKY, Ö. 1994: A Felső-Duna és a Szigetköz hidrológiai jellemzőinek megváltozása a dunacsúnyi vízlépcső üzembehelyezése nyomán. — *Vízügyi Közlemények 76/1–2, 8–59.*

ALFÖLDI L. 1994: Észrevételek a felszín alatti vizek szennyeződés-érzékenységi kérdéseikhez. — *Hidrológiai Közlöny 74/1, 15–21.*

ALFÖLDI, L. 1994: International Hydrological Programme. Integrated Land-Use Planning and Groundwater Protection in Rural Areas 1991. — *A Comparative Study of Planning and Management Methodologies Prepared by the Working Group. VRBA, J., ALDWELL, CR., ALFÖLDI, L. et al. UNESCO Paris. — IHP-III. project 10.6. 1–101.*

1995

ALFÖLDI L., OLÁH, J. & PÓKA, T. 1995: A biológiai aktivitás bizonyosságai a Szentendrei-sziget kavicsos vízadó-jában. — *Hidrológiai Közlöny 75/3, 163–169.*

1997

ALFÖLDI L. 1997: Lassan a testtel. — In: *Álmaim Akadémiája, válaszok körkérdésünkre. Akadémia 1/1, 31–33.*

1998

ALFÖLDI L. 1998: *Víz, víz, víz. A magyar vízgazdálkodásról.* — VITUKI Rt. 46 p.

1999

ALFÖLDI L. 1999: A vízgazdálkodás jelenének, jövőjének kérdőjelei. — *Ezredforduló 1, 3–8.*

2000

ALFÖLDI L. 2000: Árvíz, belvíz, talajvíz. — *Magyar Tudomány 45 (108) / 6, 673–687.*

ALFÖLDI L. 2000: Megjegyzések Molnár Géza hozzászólásához. — *Magyar Tudomány 45 (108) / 10, 1281–1282.*

ALFÖLDI L. 2000: A magyar hidrológia jelene és jövője. — In: *Előadások a Magyar Tudományos Akadémián. Közgyűlési előadások 2000. május*. 1585–1915, 1603–1610.

2001

NAGY, I., SCHWEITZER, F. & ALFÖLDI L. 2001: A hullámtéri hordaléklerakódás (övezet). — *Vízügyi Közlemények* **83/4**, 539–564.

BAKONYI, P., ALFÖLDI L. & STAROSOLSZKY, Ö. 2001: A 2001. évi árvíz a Felső-Tiszán, [Az MTA-MHT szakmai konferencia ajánlásai]. — *Hidrológiai Tájékoztató* **41/1**, p. 45.

BAKONYI, P., ALFÖLDI L. & STAROSOLSZKY, Ö. 2001: A 2001. évi árvíz a Felső-Tiszán. Az MTA-MHT szakmai konferencia ajánlásai, Nyíregyháza 2001. április 19. — *Vízükör* **12/3**, p. 13.

2002

ALFÖLDI L. 2002: Felszíni és felszínalatti vizek. — In: MÉSZÁROS, E., SCHWEITZER, F. (szerk.): *Föld, víz, levegő. Magyar Tudománytár I. kötet*, MTA Társadalomkutató Központ – Kossuth Kiadó, 207–256.

SCHWEITZER, F., NAGY, I. & ALFÖLDI L. 2002: Jelenkori övezet (parti gát) képződés és hullámtéri lerakódás a Közép-Tisza térségében. — *Földrajzi Értesítő* **51/3–4**, 257–278.

2003

ALFÖLDI L. 2003: Gondolatok az éghajlatváltozás hidrológiai, vízgazdálkodási vonatkozásairól. — „AGRO-21” *Füzetek* **32**, 49–61.

BAKONYI, P., ALFÖLDI L. & STAROSOLSZKY, Ö. 2003: A 2001. évi árvíz a Felső-Tiszán, [Az MTA-MHT szakmai konferencia ajánlásai]. — *Vízügyi Közlemények* **85/3**, 143–144.

ALFÖLDI L., SCHWEITZER F. 2003: A Tisza vízrendszerének földrajzi és hidrológiai jellemzése. — In: *A Tisza és vízrendszere, I. kötet*, MTA Társadalomkutató Központ, 41–52.

2004

ALFÖLDI L. 2004: Klímaváltozás vagy mederváltozás? — *Környezetvédelem* **12/1–2**, 14–15., 18.

ALFÖLDI L. 2004: Megjegyzések a Duna–Tisza köze ökohidrológiai problémáihoz. — *Környezetvédelem* **12/5**, 20–24.

2005

ALFÖLDI L. 2005: A birodalmaktól az Európai Unióig: A Kárpát-medence vízrendszereinek történelmi áttekintése, különös tekintettel a trianoni békeszerződésre. — *Földrajzi Értesítő* **54/1–2**, 5–28.

2007

ALFÖLDI L. 2007: Lehet, hogy együtt hallgattunk geomorfológiát?. — *Földrajzi Értesítő* **56/1–2**, 7–13.

ALFÖLDI L., CSEPREGI A. & KAPOLYI L. 2007: *Bányászati karsztvízszint-süllyesztés a Dunántúli-középhegységben*. Rekviem a Dunántúli-középhegység karsztvízszint alatti bányászkodásáért. — MTA FKI, Budapest, 138 p.

2010

ALFÖLDI L. 2010: A „vízügy” Trianonban: A Kárpát-medence vizeinek természetföldrajzáról. — *História* **32/9–10**, 55–57.

SZEREDI I., ALFÖLDI L., CSOM GY. & MÉSZÁROS, Cs. 2010: A vízenergia-hasznosítás szerepe, helyzete, hatásai. — *Magyar Tudomány*, **171/8**, 959–978.

2011

ALFÖLDI L., KAPOLYI L. 2011: Szükséges-e a Tisza térség vízhiányának pótlására és/vagy a hajózó útvonal lerövidítésére Duna–Tisza csatornát építeni? Ha igen, miért nem, és ha nem, miért igen?. — *Hidrológiai Közlemények* **91/1**, 1–8.

2012

ALFÖLDI L. 2012: Egy kis brain stroming a vízről. — *Hidrológiai Közlemények* **92/2**, 2–4.

2013

ALFÖLDI L. 2013: Kis elmélkedés a vízgazdálkodásról. — *Hidrológiai Közlemények* **93/2**, 2–8.

ALFÖLDI L. 2013: Beszéljünk a Tiszáról. — *Hidrológiai Közlemények* **93/4**, 21–31.

